

MARIA, EEN GROOT TEKEN AAN DE HEMEL

MARIAVIERINGEN 2024
Sint-Elisabeth-Hertogenbosch

De Vrouw en de Draak (Apocalyps 12, 1-18) (Mariavieringen 2024)

MARIAVIERINGEN 2024

MARIA, EEN GROOT TEKEN AAN DE HEMEL

Sint-Jan, 's-Hertogenbosch

©2024 De Broederschap van Onze Lieve Vrouw van Den Bosch

Ontwerp en druk: Druk, Druk, Drukt Houten

Afbeeldingen: Kunstverzameling Van der Velden – Teurlings

Afbeelding voorkant: Rens Janssens Fotografie

Teksten liederen en psalmen: zangbundel Gezangen voor Liturgie

Oplage: 7.500 exemplaren

www.zoetelievevrouw.nl

Van harte welkom in de Sint-Jan. Vandaag maakt u een pelgrimage naar de Zoete Lieve Vrouw van Den Bosch. Lopend, fietsend of toch maar met de auto. Er zijn vele mogelijkheden om te pelgrimeren. Het belangrijkste is dat u naar dit heiligdom van Maria bent gekomen met uw intenties van dankbaarheid, verdriet of teleurstelling. Dat alles mag u hier toevertrouwen aan de voorspraak van de Moeder Gods.

Nadat we in 2022 in dankbaarheid de 800e verjaardag van de Sint-Jan mochten vieren, herdenken we dit jaar opnieuw een bijzonder jubileum: 750 jaar koorzang in de Sint-Jans-kathedraal. Al kort na de stichting van de Sint-Jan door Hertog Hendrik ontwikkelde deze kerk zich tot een centrum voor kerkmuziek. Dat kreeg een grote impuls door de Maria-verering en de inzet van de Illustre Lieve Vrouwenbroederschap. Deze broederschap gaf componisten van naam opdracht tot het componeren voor de Bossche Sint-Jan. Deze composities worden bewaard in de Middeleeuwse Koorboeken in het Zwanenbroedershuis, hier vlakbij de kathedraal. De huidige drager van de koorzang in de Sint-Jan is de 'Schola Cantorum, die Sangeren Onser Liever Vrouwen'. Ook zij zingen nog steeds werken uit die aloude koorboeken, waaronder het speciaal voor de Sint-Jan gecomponeerde Maria-motet 'Ego Flos Campi' (Ik ben een bloeme op het veld). Dit motet is in de 16e eeuw gecomponeerd door Jacobus Clemens non Papa.

Bij gelegenheid van het jubileumjaar 2024 heeft de Engelse componist Will Todd een nieuw Maria-motet gecomponeerd: 'Signum Magnum'. Dit motet is ontleend aan een vers uit de Apocalyps van de apostel Johannes: 'Er verscheen een groot teken aan de hemel: een Vrouw, bekleed met de zon, de maan onder haar voeten en op haar hoofd een kroon met twaalf sterren.' (Apok. 12, 1)

In die vrouw, hoewel haar naam niet wordt genoemd, ziet de Traditie van de Kerk Maria. In het noordertransept van onze kathedraal is dit bijbelvers heel kleurrijk tot leven gebracht in het grote glas-in-loodvenster. In 1966 vervaardigde de Bossche kunstenaar Marius de Leeuw dit indrukwekkende venster. U ziet het op de omslag van uw misboekje. De Vrouw baart een Kind, een Zoon. De draak staat klaar om het Kind te vervolgen. Het brengt ons bij Christus en door Hem naar allen die vandaag hun geloof niet in vrijheid kunnen beleven. Ook vandaag worden wereldwijd tienduizenden christenen, onze broeders en zusters, vervolgd omwille van hun geloof in de verrezen Heer.

Vandaag, bij uw bedevaart naar de Zoete Lieve Vrouw, mag u een moment opkijken naar het grote venster achter haar beeltenis in het noordertransept van de kathedraal. De Vrouw, bekleed met zon en sterren, is onze voorspreekster bij haar Zoon. Zij is het grote teken aan de hemel.

Graag wens ik u een mooi verblijf toe in dit heiligdom van de Zoete Moeder van Den Bosch. Moge zij, het grote teken aan de hemel, voor ons allen een voorspraak zijn.

Vincent Blom
Plebaan Sint-Jan

MARIA, EEN GROOT TEKEN AAN DE HEMEL

U heeft het meimaandboekje voor 2024 in handen met dit jaar als thema “Maria, een groot teken aan de hemel”.

Op een van de glas-in-loodramen in het noorderportaal van onze mooie Sint Jan kunt u een werk van de Bossche kunstenaar Marius de Leeuw bewonderen uit 1966. U ziet dit werk ook afgebeeld op de voorkant van uw boekje.

Dit raam stelt het grote teken voor dat de heilige apostel Johannes aan de hemel heeft gezien, namelijk een vrouw, bekleed met de zon en de maan onder haar voeten en een krans van twaalf sterren op haar hoofd, zoals beschreven wordt in het boek Openbaring. In 2024 wordt in de Sint-Jan gevierd dat het 750 jaar geleden is dat er voor het eerst koorzang in de kerk klonk. Ter ere van dit jubileum heeft de Schola Cantorum aan de Britse componist Will Todd gevraagd een motet te componeren.

Op 26 november 2023 was de aftrap van het feestjaar met een openingsconcert waarbij de nieuwe hymne “Signum Magnum” in première ging. Ook in deze meimaand zal dit lied door de Schola Cantorum ten gehore worden gebracht.

De Broederschap van Onze Lieve Vrouw wil voor dit jaar graag aansluiten bij dit jubileum. Signum Magnum is daarom vertaald in “Maria, een groot teken aan de hemel”. Regelmatig zijn mensen op zoek naar tekenen aan de hemel en dan bedoel ik niet vallende sterren of andere natuurverschijnselen. We willen zo graag bevestigd worden in ons geloof.

Maria is daarbij ons voorbeeld, zij geloofde in haar Zoon en stond onvoorwaardelijk achter Hem. In haar lofzang, het Magnificat, zegt ze dan ook: “Mij geschiede naar Uw woord”. Kunnen wij ons ook zo onbevangen opstellen en deze woorden herhalen? Hopelijk is Maria daarbij als een groot teken aan de hemel onze inspiratie!

Namens het bestuur van de Broederschap van Onze Lieve Vrouw wens ik u een mooie meimaand.

Ruud Dirriwachter
proost

Het huwelijk van Maria en Jozef, Zuid Nederland, Antwerpen, ca. 1500

PROGRAMMA VAN DE MEIMAAND 2024

DINSDAG 30 APRIL OPENING

Di 19.00 uur Gilde De Oude Schuts 's-Hertogenbosch, Schola Cantorum, die Sangeren Onser Liever Vrouwen olv Jeroen Felix, organist Véronique van den Engh

Apokalyps, 11, 19a; 12, 1-6a. 10ab

Uit de Openbaring van de heilige apostel Johannes

Toen ging de tempel van God in de hemel open, en er verscheen een groot teken aan de hemel: een Vrouw, bekleed met de zon, de maan onder haar voeten en op haar hoofd een kroon van twaalf sterren. Zij was zwanger en kreet in haar weeën en barensnood. Toen verscheen aan de hemel een ander teken: een grote, vuurrode Draak. Hij had zeven koppen en tien horens en op elke kop een diadeem. En zijn staart vaagde een derde deel van de sterren des hemels weg en wierp die op de aarde. En de Draak stond vóór de Vrouw die zou baren om zodra zij gebaard had, haar kind te verslinden. En zij baarde een kind, een zoon, die alle volken zal weiden met een ijzeren staf. En haar kind werd ijlings weggevoerd naar God en zijn troon. En de vrouw vluchtte naar de woestijn waar zij een plaats heeft, door God bereid.

En ik hoorde een stem in de hemel roepen: "Nu is gekomen het heil en de macht en het koningschap van onze God en de heerschappij van zijn Gezalfdde."

Psalms 96-1 (pag. 38)

Mt.12, 46-50

In die tijd, terwijl Jezus tot het volk sprak, gebeurde het dat zijn moeder en broeders buiten stonden om te trachten met Hem te spreken. Iemand kwam Hem nu zeggen: „Uw moeder en broeders staan daarbuiten en willen U spreken: ‘Maar Hij antwoordde aan degene die Hem dit kwam zeggen: „Wie is mijn moeder en wie zijn mijn broeders?’” En met een gebaar naar zijn leerlingen zei Hij: „Ziedaar mijn moeder en mijn broeders; want mijn broeder, mijn zuster en mijn moeder zijn zij die de wil volbrengen van mijn Vader in de hemel.”

ZATERDAG 4 MEI

Za 12.30 uur geen gilde, volkszang, organist Rens Swart

ZONDAG 5 MEI ZESDE ZONDAG VAN PASEN

Zo 08.00 uur Gilde Sint-Catharina Vught, GGK Sint-Michielsgestel olv Wilma van der Schoot, organist Jos van Erp

Zo 10.00 uur Gilde Sint-Barbara en Sint-Sebastiaan Vught, Schola Cantorum, die Sangeren Onser Liever Vrouwen olv Jeroen Felix, organist Véronique van den Engh

ZONDAG 5 MEI ZESDE ZONDAG VAN PASEN

Zo 12.00 uur Gilde Sint-Antonius Abt Vorstenbosch, Sint Martinuskoor Hoogland olv
Ronald de Haan, organist Bea van de Hoef

Zo 16.00 uur Gezongen vesper verzorgd door het Sint Martinuskoor Hoogland olv
Ronald de Haan

*Handelingen der Apostelen, 10, 25-26. 34-35.
44-48*

Toen Petrus binnentrad kwam Cornelius hem tegemoet en eerde hem met een voetval. Maar Petrus deed hem opstaan en zei: "Sta op, ik ben ook maar een mens." Petrus nam het woord en sprak: "Nu besef ik pas goed, dat er bij God geen aanzien des persoons bestaat, maar dat, uit welk volk ook, ieder die Hem vreest en het goede doet Hem welgevallig is." Terwijl Petrus nog zo aan het spreken was, kwam de heilige Geest plotseling neer op allen die naar de toespraak luisterden. De gelovigen uit de besnijdenis die met Petrus meegekomen waren stonden verbaasd dat ook over de heidenen de gave van de heilige Geest was uitgestort; want zij hoorden hen talen spreken en God verheerlijken. Toen zei Petrus: "Kan iemand nog het water weigeren, zodat deze mensen niet gedoopt zouden worden die juist als wij de heilige Geest ontvangen hebben?" En hij beval hen te dopen in de naam van Jezus Christus. Daarop verzochten zij hem nog enige dagen te blijven.

Psalm 98 (pag. 38)

1 Johannes 4, 7-10

Vrienden, laten wij elkander liefhebben want de liefde komt van God. Iedereen die liefheeft is een kind van God en kent God. De mens zonder liefde kent God niet want God is liefde. En de liefde die God is heeft

zich onder ons geopenbaard doordat Hij zijn enige Zoon in de wereld gezonden heeft om ons het leven te brengen. Hierin bestaat de liefde: niet wij hebben God liefgehad maar Hij heeft ons liefgehad, en Hij heeft zijn Zoon gezonden om onze zonden uit te wissen door het offer van zijn leven.

Johannes, 15, 9-17

In die tijd zei Jezus tot zijn leerlingen: "Zoals de Vader Mij heeft liefgehad zo heb ook Ik u liefgehad. Blijft in mijn liefde. Als gij mijn geboden onderhoudt zult gij in mijn liefde blijven, gelijk Ik, die de geboden van mijn Vader heb onderhouden in zijn liefde blijf. Dit zeg Ik u opdat mijn vreugde in u moge zijn en uw vreugde volkomen moge worden. Dit is mijn gebod, dat gij elkaar liefhebt zoals Ik u heb liefgehad. Geen groter liefde kan iemand hebben dan deze, dat hij zijn leven geeft voor zijn vrienden. Gij zijt mijn vrienden als gij doet wat Ik u gebied. Ik noem u geen dienaars meer want de dienaar weet niet wat zijn heer doet, maar u heb Ik vrienden genoemd want Ik heb u alles meegedeeld wat Ik van de Vader heb gehoord. Niet gij hebt Mij uitgekozen maar Ik u, en Ik heb u de taak gegeven op tocht te gaan en vruchten voort te brengen die blijvend mogen zijn. Dan zal de Vader u geven al wat gij Hem in mijn Naam vraagt. Dit is mijn gebod, dat gij elkaar liefhebt."

Maria met kind, Frankrijk eind 14e eeuw

DONDERDAG 9 MEI HEMELVAART

Do 08.00 uur Gilde Sint-Joris Berlicum, volkszang cantor Rik Schuurmans, organist Bert Augustus

Do 10.00 uur Gilde Sint-Sebastiaan Oss en Sint-Joris Geffen, Schola Cantorum, die Sangeren Onser Liever Vrouwen olv Jeroen Felix, organist Véronique van den Engh

Do 12.00 uur Gilde Sint Ambrosius Loon op Zand, Schola Cantorum, die Sangeren Onser Liever Vrouwen olv Jeroen Felix, organist Véronique van den Engh

Handelingen der Apostelen, 1,1-11

Mijn eerste boek, Teofilus, heb ik geschreven over alles wat Jezus gedaan en geleerd heeft tot aan de dag, waarop Hij zijn opdracht gaf aan de Apostelen die Hij door de heilige Geest had uitgekozen, en waarop Hij ten hemel werd opgenomen. Na zijn sterven toonde Hij hun met vele bewijzen dat Hij in leven was. Hij verscheen hun gedurende veertig dagen en sprak met hen over het Rijk Gods. Terwijl Hij met hen at beval Hij hun Jeruzalem niet te verlaten, maar de belofte van de Vader af te wachten die, zo zei Hij, gij van Mij vernomen hebt: "Johannes doopte met water, maar gij zult over enkele dagen gedoopt worden met de heilige Geest." Terwijl zij eens bijeengekomen waren stelden zij Hem de vraag: "Heer, gaat Gij in deze tijd voor Israël het koninkrijk herstellen?" Maar Hij gaf hun ten antwoord: "Het komt u niet toe dag en uur te kennen die de Vader in zijn macht heeft vastgesteld. Maar gij zult kracht ontvangen van de heilige Geest die over u komt, om mijn getuigen te zijn in Jeruzalem, in geheel Judea en Samaria en tot het einde der aarde." Na deze woorden werd Hij ten aanschouwen van hen omhooggeheven en een wolk onttrok Hem aan hun ogen. Terwijl zij Hem bij zijn hemelvaart gespannen nastaarden, stonden opeens twee mannen in witte gewaden bij hen die zeiden: "Mannen van Galilea, wat staat ge naar de hemel te kijken? Deze Jezus die van u is weggenomen naar de

hemel, zal op dezelfde wijze wederkeren als gij Hem naar de hemel hebt zien gaan.'

Psalm 47 (pag. 38)

Brief van Paulus aan de christenen van Efeze, 1, 17-23

Broeders en zusters, Ik smeed de God van onze Heer Jezus Christus, de Vader der heerlijkheid, u de Geest te geven van wijsheid en openbaring om Hem waarachtig te kennen. Moge Hij uw innerlijk oog verlichten om te zien, hoe groot de hoop is waartoe Hij u roept, hoe rijk de heerlijkheid van zijn erfdeel te midden der heiligen en hoe overgroot zijn macht is in ons die geloven. Dezelfde sterkte en kracht heeft Hij getoond in Christus, toen Hij Hem opwekte uit de dood en zette aan zijn rechterhand in de hemelen, hoog boven alle heerschappijen, machten, krachten en hoogheden en boven elke naam die genoemd wordt, niet alleen in deze maar ook in de toekomstige tijd. Alles heeft God onder zijn voeten gelegd, en Hemzelf, verheven boven alles, heeft Hij als Hoofd gegeven aan de kerk die zijn lichaam is, de volheid van Hem, die het al in alles vervult.

Marcus, 16, 15-20

In die tijd, toen Jezus aan de elf verscheen, sprak hij tot hen: "Gaat uit over de hele wereld en verkondigt het evangelie aan heel de schepping. Wie gelooft en gedoopt is zal gered worden, maar wie niet gelooft

zal veroordeeld worden. En deze tekenen zullen de gelovigen vergezellen: in mijn Naam zullen ze duivels uitdrijven, nieuwe talen spreken, slangen opnemen; zelfs als ze dodelijk vergif drinken zal het hun geen kwaad doen; en als ze aan zieken de handen opleggen zullen dezen genezen zijn.”

Nadat de Heer Jezus aldus tot hen gesproken had, werd Hij ten hemel opgenomen en Hij zit aan de rechterhand van God. Maar zij trokken uit om overal te prediken, en de Heer werkte met hen mee en schonk kracht aan hun woord door de tekenen die het vergezelden.

ZATERDAG 11 MEI

Za 12.30 uur Gilde Sint-Hubertus Loon op Zand en Sint-Jan Baptist Kaatsheuvel, Capella Sine Vinculis olv Bea van der Kaaij, organist Rens Swart

ZONDAG 12 MEI: ZEVENDE ZONDAG NA PASEN EN BIDTOCHT

Zo 08.00 uur volkszang cantor Helena Koopman, organist Rens Swart

Zo 10.00 uur Gilde Sint-Antonius-Sint-Sebastiaan Udenhout, Schola Cantorum, die Sangeren Onser Liever Vrouwen olv Jeroen Felix, organist Véronique van den Engh

Zo 12.00 uur Gilde Sint-Catharina en Barbara Schijndel en Sint-Joris Oedenrode, Sint Ceciliakoor Uden olv Marcus de Waard, organist Jan de Laat, Gevolgd door de bidtocht door de straten van Den Bosch

Zo 16.00 uur Gezongen vesper verzorgd door 's-Hertogenbosch Vocaal Ensemble olv Arjan van Baest

Handelingen der Apostelen, 1, 15-17. 20a. 20c-26

In die dagen stond Petrus op te midden van de broeders - er was een groep van ongeveer honderdtwintig personen bijeen en sprak: "Mannen broeders, het Schriftwoord moest in vervulling gaan dat de heilige Geest door de mond van David tevoren gesproken heeft over Judas, die de gids is geworden van hen die Jezus gevangen namen. Hij behoorde tot ons getal en had aan dit dienstwerk zijn deel gekregen. Er staat immers geschreven in het boek der Psalmen: Een ander neme zijn ambt over. Dus moet een van de mannen die tot ons gezelschap behoorden gedurende de tijd dat de Heer Jezus onder ons verkeerde, vanaf het doopsel van Johannes tot de dag waarop

Hij van ons werd weggenomen, met ons een getuige worden van zijn verrijzenis." Men stelde er twee voor: Jozef ook Barabbas geheten, bijgenaamd Justus, en Mattias. Toen baden zij als volgt: "Gij Heer, die aller harten kent, wijs degene aan die Gij van deze twee hebt uitverkoren om de plaats te bezetten in dit dienstwerk en apostelambt, waaraan Judas ontrouw werd om heen te gaan naar zijn eigen plaats." Toen liet men hen loten en het lot viel op Mattias.

Hij werd toegevoegd aan de groep van de elf apostelen.

Palm 103-II (pag. 39)

1 Johannes, 4, 11-16

Vrienden, als God ons zozeer heeft liefge-

had moeten ook wij elkander liefhebben. Nooit heeft iemand God gezien, maar als wij elkaar liefhebben woont God in ons en is zijn liefde in ons volmaakt geworden. Dit is het bewijs dat wij in Hem verblijven zoals Hij verblijft in ons, dat Hij ons deel heeft gegeven aan zijn Geest. En wij, wij hebben gezien en wij getuigen dat de Vader zijn Zoon heeft gezonden om de heiland van de wereld te zijn. Als iemand erkent dat Jezus de Zoon van God is woont God in hem en woont hij in God. Zo hebben wij de liefde leren kennen die God voor ons heeft en wij geloven in haar. God is liefde: wie in de liefde woont woont in God en God is met hem.

Johannes, 17, 11b-19

In die tijd sloeg Jezus zijn ogen ten hemel en bad: "Heilige Vader, bewaar in uw Naam hen die Gij Mij gegeven hebt, opdat zij één mogen zijn zoals Wij. Toen Ik

bij hen was bewaarde Ik in uw Naam hen die Gij Mij hebt gegeven. Ik heb over hen gewaakt en niemand van hen is verloren gegaan behalve de man des verderfs, want de Schrift moest vervuld worden. Maar nu kom Ik naar U toe en nog in de wereld zeg Ik dit, opdat zij mijn vreugde ten volle in zich zouden bezitten. Ik heb hun uw woord meegedeeld, maar de wereld heeft hen gehaat omdat zij niet van de wereld zijn zoals Ik niet van de wereld ben. Ik bid niet dat Gij hen uit de wereld wegneemt, maar dat Gij hen bewaart voor het kwaad. Zij zijn niet van de wereld zoals Ik niet van de wereld ben. Wijd hen U toe in de waarheid. Uw woord is waarheid. Zoals Gij Mij in de wereld gezonden hebt zo zend Ik hen in de wereld, en omwille van hen wijd Ik Mij aan U, opdat ook zij in de waarheid aan U toegewijd mogen zijn

ZATERDAG 18 MEI VIGILIEMIS VAN PINKSTEREN

Za 12.30 uur Gilde Sint-Barbara Sint-Joris Boxtel en Sint-Antonius Abt Liempde, Canta Sarena Kamerkoor Nijkerk olv Edwin Schimscheimer, organist Felicity Goodwin

ZONDAG 19 MEI PINKSTEREN

Zo 08.00 uur Gilde Sint-Willebrordus Heeswijk, volkszang cantor Coen Swinkels, organist Marti van Kilsdonk

Zo 10.00 uur Gilde Sint-Barbara Veghel, Schola Cantorum, die Sangeren Onser Liever Vrouwen olv Jeroen Felix, organist Véronique van den Engh

Zo 12.00 uur Gilde Sint-Barbara Dinther, Schola Cantorum, die Sangeren Onser Liever Vrouwen olv Jeroen Felix, organist Véronique van den Engh

Zo 16.00 uur Gezongen vesper verzorgd door Cappella Sine Vinculis

Handelingen der Apostelen, 2, 1-11

Toen de dag van Pinksteren aanbrak waren allen bijeen op dezelfde plaats. Plotseling kwam uit de hemel een gedruis alsof er een hevige wind opstak en heel het huis waar zij gezeten waren was er vol van. Er

verscheen hun iets dat op vuur geleek en dat zich, in tongen verdeeld, op ieder van hen neerzette. Zij werden allen vervuld van de heilige Geest en zij begonnen te spreken in vreemde talen, naargelang de Geest hun te vertolken gaf. Nu woonden

Maria met kind, Frankrijk laatste kwart 13e eeuw

er in Jeruzalem Joden, vrome mannen die afkomstig waren uit alle volkeren onder de hemel. Toen dat geluid ontstond liepen die te hoop en tot hun verbazing hoorde iedereen hen spreken in zijn taal. Zij waren buiten zichzelf en zeiden vol verwondering: "Maar zijn al die daar spreken dan geen Galileeërs? Hoe komt het dan dat ieder van ons hen hoort spreken in zijn eigen moedertaal? Parten, Meden en Elamieten, bewoners van Mesopotamië, van Judaa en Kappadocië, van Pontus en Asia, van Frygie en Pamfylië, Egypte en het gebied van Libië bij Cyrene, de Romeinen die hier verblijven, Joden zowel als proselieten, Kretenzen en Arabieren, wij horen hen in onze eigen taal spreken van Gods grote daden."

Psalm 104 (pag. 39)

1 Korintiërs, 12, 3b-7. 12-13

Broeders en zusters, Niemand die zegt: "Jezus is vervloekt" staat onder invloed van de geest van God; en niemand kan zeggen: "Jezus is de Heer" tenzij door de heilige Geest. Er zijn verschillende gaven maar slechts een Geest. Er zijn vele vormen van dienstverlening maar slechts een Heer. Er zijn allerlei soorten werk maar er is

slechts een God die alles in allen tot stand brengt. Maar aan ieder van ons wordt de openbaring van de Geest meegedeeld tot welzijn van allen. Het menselijk lichaam vormt met zijn vele ledematen een geheel; alle ledematen, hoe vele ook, maken tezamen een lichaam uit. Zo is het ook met de Christus. Wij allen, Joden en Grieken, slaven en vrijen zijn immers in de kracht van een en dezelfde Geest door de doop een enkel lichaam geworden en allen werden wij gedrenkt met een Geest.

Johannes, 20, 19-23

In de avond van die eerste dag van de week, toen de deuren van de verblijfplaats der leerlingen gesloten waren uit vrees voor de Joden, kwam Jezus binnen, ging in hun midden staan en zei: "Vrede zij u." Na dit gezegd te hebben toonde Hij hun zijn handen en zijn zijde. De leerlingen waren vervuld van vreugde toen zij de Heer zagen. Nogmaals zei Jezus tot hen: "Vrede zij u. Zoals de Vader Mij gezonden heeft zo zend Ik u." Na deze woorden blies Hij over hen en zei: "Ontvangt de heilige Geest. Wier zonden gij vergeeft hun zijn ze vergeven, en wier zonden gij niet vergeeft hun zijn ze niet vergeven."

MAANDAG 20 MEI: MARIA, MOEDER VAN DE KERK

Ma 08.00 uur Gilde Sint-Joris Udenhout en Sint-Joris en Sint-Sebastiaan Enschede-Heukelom, volkszang cantor Helena Koopman, organist Rens Swart

Ma 10.00 uur Gilde Sint-Willebrordus Esch, Schola Cantorum, die Sangeren Onser Lieve Vrouwen olv Jeroen Felix, organist Véronique van den Engh

Ma 12.00 uur Gemengde zangvereniging Vivente Venlo olv Leo Smeets, organist Roelof Hamberg

Handelingen der Apostelen, 1, 12-14

Nadat Jezus ten hemel was opgenomen keerden de apostelen van de Olijfberg naar Jeruzalem terug. Deze berg ligt dicht-

bij Jeruzalem op sabbatsafstand. Daar aangekomen gingen zij naar de bovenzaal waar ze verblijf hielden: Petrus en Johannes, Jakobus en Andreas, Filippus en

Tomas, Bartolomeus en Matteus, Jakobus, zoon van Alfeüs, Simon de IJveraar en Judas, de broer van Jakobus. Zij allen bleven eensgezind volharden in het gebed samen met de vrouwen, met Maria, de moeder van Jezus, en met zijn broeders.

Woord van de Heer.

Psalm 122-1 (pag. 39)

Johannes 19, 25-34

In die tijd stonden bij Jezus' kruis zijn moeder, de zuster van zijn moeder, Maria, de vrouw van Klopas, en Maria Magdalena. Toen Jezus zijn moeder zag en naast haar de leerling die Hij liefhad zei Hij tot zijn moeder: "Vrouw, zie daar uw zoon." Vervolgens zei Hij tot de leerling: "Zie daar uw moeder." En van dat ogenblik af nam de leerling haar bij zich in huis. Hierna, wetend dat nu alles was volbracht zei Jezus,

opdat de Schrift vervuld zou worden: Ik heb dorst. Er stond daar een kruis vol zure wijn. Ze doopten er een spons in, staken die op een hysopstengel en brachten die aan zijn mond. Toen Jezus van de zure wijn genomen had, zei Hij: Het is volbracht. Daarop boog Hij het hoofd en gaf de geest. Aangezien het voorbereidingsdag was en de Joden niet wilden dat de lichamen op sabbat aan het kruis bleven - het was bovendien een grote sabbat - vroegen zij aan Pilatus verlot de benen van de gekruisigden te breken en hen weg te nemen. Daarom kwamen de soldaten en sloegen zowel bij de ene als bij de andere die met Hem gekruisigd waren de benen stuk. Toen zij echter bij Jezus kwamen en zagen dat Hij reeds dood was sloegen zij Hem de benen niet stuk, maar een van de soldaten doorstak zijn zijde met een lans; terstond kwam er bloed en water uit.

Woord van de Heer.

ZATERDAG 25 MEI

Za 12.30 uur Gilde Sint-Lambertus Maren-Kessel, Gregoriaans Koor SPB Son olv Otto Verheijen, organist Henk van Riel

ZONDAG 26 MEI FEEST VAN DE HEILIGE DRIEENHEID

Zo 08.00 uur Gemengd Koor Udenhout olv Anne-Gert Werts, organist Hans Winkel

Zo 10.00 uur Gilde Sint-Antonius Abt Nuland, Schola Cantorum, die Sangeren Onser Liever Vrouwen olv Jeroen Felix, organist Véronique van den Engh

Zo 12.00 uur Gilde Sint-Hubertus Drunen en Sint-Barbara-Sint-Lucia Uden, Gemengd Pauluskoor Schijndel en gemengd koor Sint Caecilia Enschoot olv Ries Alessie, organist Henk van Riel

Zo 16.00 uur Gezongen vesper verzorgd door het Sacramentskoor Breda olv Ruben de Grauw

Deuteronomium, 4, 32-34. 39-40

Mozes sprak tot het volk en zei: "Ga de oude tijden maar na die u zijn voorafgegaan vanaf de dag dat God mensen op de aarde schiep. Kijk maar van het ene uiteinde van de hemel tot aan het andere: is er ooit zo iets groots gebeurd of is er ooit

iets dergelijks gehoord? Heeft een volk ooit een God uit het vuur horen spreken zoals gij en daarbij het leven behouden? Of heeft ooit een God gepoogd uit een ander volk u te komen uitkiezen door beproevingen, door tekenen en wonderen, door oorlogen, met sterke hand en opge-

stoken arm, door grote, schrikwekkende daden, zoals de Heer uw God die voor uw ogen in Egypte heeft verricht? Erken dan heden en prent het in uw hart: de Heer is God in de hemel boven en op de aarde beneden; er is geen ander. Onderhoud zijn voorschriften en geboden die ik u heden geef. Dan zult gij met uw kinderen gelukkig zijn en lang leven op de grond die de Heer uw God u voor altijd schenkt."

Psalm 33 (pag. 38)

Romeinen, 8, 14-17

Broeders en zusters, Allen die zich laten leiden door de Geest van God zijn kinderen van God. De Geest die gij ontvangen hebt is er niet een van slaafsheid die u opnieuw vrees zou aanjagen. Gij hebt de geest van het kinschap ontvangen die ons doet uitroepen: "Abba, Vader !" De Geest zelf bevestigt het getuigenis

van onze geest dat wij kinderen zijn van God. Maar als wij kinderen zijn dan zijn wij ook erfgenamen, en wel erfgenamen van God, te samen met Christus, daar wij delen in zijn lijden om ook te delen in zijn verheerlijking.

Matteus, 28, 16-20

De elf leerlingen begaven zich naar Galilea, naar de berg die Jezus hun aangegeven had. Toen zij Hem zagen wierpen ze zich in aanbidding neer; sommigen echter twijfelden. Jezus trad nader en sprak tot hen: "Mij is alle macht gegeven in de hemel en op aarde. Gaat dus en maakt alle volkeren tot mijn leerlingen en doopt hen in de naam van de Vader en de Zoon en de heilige Geest, en leert hun te onderhouden alles wat Ik u bevolen heb. Ziet, Ik ben met u alle dagen tot aan de voleinding der wereld."

VRIJDAG 31 MEI AFSLUITING: MARIA VISITATIE

19.00 uur Sint Catharina en Sint Barbaragilde Mierlo en Sint Catharina en Barbara Gilde Geldrop, Schola Cantorum, die Sangeren Onser Liever Vrouwen olv Jeroen Felix, organist Véronique van den Engh

Romeinen 12, 9-16b

Broeders en zusters, Uw liefde moet ongedeerd zijn. Haat het kwaad, weest het goede welgezind.

Bemint elkander hartelijk met broederlijke genegenheid. Acht anderen hoger dan uzelf.

Laat uw ijver niet verflauwen, weest vurig van geest, dient de Heer. Laat de hoop u blij maken, houdt stand in de verdrukking, volhardt in het gebed. Draagt bij voor de noden der heiligen, beoefent de gastvrijheid. Zegent hen die u vervolgen; ge moet ze zegenen in plaats van ze te

vervloeken. Verblijdt u met de blijden en weent met hen die wenen. Weest eensgezind. Schikt u zonder hooghartigheid in de omgang met gewone mensen.

Psalm 122-I (pag. 37)

Lucas 1, 39-56

In die dagen reisde Maria met spoed naar het bergland, naar een stad in Judea. Zij ging het huis van Zacharias binnen en groette Elisabet. Zodra Elisabet de groet van Maria hoorde, sprong het kind op in haar schoot; Elisabet werd vervuld

Kroning van Maria, Zwitserland, Augustin Henckel of atelier, ca. 1520

met de heilige Geest en riep met luider stemme uit: "Gij zijt gezegend onder de vrouwen en gezegend is de vrucht van uw schoot. Waaraan heb ik het te danken dat de moeder van mijn Heer naar mij toe komt? Zie, zodra de klank van uw groet mijn oor bereikte, sprong het kind van vreugde op in mijn schoot. Zalig zij die geloofd heeft, wat haar vanwege de Heer gezegd is." En Maria sprak: "Mijn hart prijst hoog de Heer, van vreugde juicht mijn geest om God mijn redder: daar Hij welwillend neerzag op de kleinheid zijner dienstmaagd. En zie, van heden af prijst elk geslacht mij zalig omdat aan mij zijn wonderwerken deed Die machtig is, en

heilig is zijn Naam. Barmhartig is Hij van geslacht tot geslacht voor hen die Hem vrezen. Hij toont de kracht van zijn arm; slaat trotsen van hart uiteen. Heersers ontnemt Hij hun troon, maar verheft de geringen. Die hongeren overlaadt Hij met gaven, en rijken zendt Hij heen met lege handen. Zijn dienaar Israël heeft Hij zich aangetrokken, gedachtig zijn barmhartigheid voor eeuwig jegens Abraham en zijn geslacht, gelijk Hij had gezegd tot onze vaders." Nadat Maria ongeveer drie maanden bij haar gebleven was, keerde zij naar huis terug.

VIERING VAN DE EUCHARISTIE

B = bisschop, C = celebrant, D = diaken, A = allen
OPENINGSRITEN

Intredezing

C. In de naam van de Vader en de Zoon en de heilige Geest.

A. Amen.

C. De genade van de Heer Jezus Christus, de liefde van God en de gemeenschap van de heilige Geest zij met u allen.

A. En met uw geest.

Bij pontificale vieringen:

B. Vrede zij u.

A. En met uw geest.

Openingswoord

Schuldbelijdenis

C. Broeders en zusters, belijden wij onze zonden, bekeren wij ons tot God om de heilige eucharistie goed te kunnen vieren.

A. Ik belijd voor de almachtige God, en voor u allen, dat ik gezondigd heb in woord en gedachte, in doen en laten, door mijn schuld, door mijn schuld, door mijn grote schuld. Daarom smee ik de heilige Maria, altijd maagd, alle engelen en heiligen, en u, broeders en zusters, voor mij te bidden tot de Heer, onze God.

C. Moge de almachtige God zich over ons ontfermen, onze zonden vergeven en ons geleiden tot het eeuwig leven. Amen.

Heer, ontferm U

Heer, ontferm U over ons.

Christus, ontferm U over ons.

Heer, ontferm U over ons.

Kyrie

Kyrie eleison.

Christe eleison.

Kyrie eleison.

Lofzang

Eer aan God in den hoge, en vrede op aarde aan de mensen die Hij liefheeft.

Wij loven U.

Wij prijzen en aanbidden U.

Wij verheerlijken U en zeggen U dank voor uw grote heerlijkheid.

Heer God, hemelse Koning, God, almachtige Vader;
Heer, eniggeboren Zoon, Jezus Christus;
Heer God, Lam Gods, Zoon van de Vader;
Gij, die wegneemt de zonden der wereld, ontferm U over ons; Gij, die wegneemt de zonden der wereld, aanvaard ons gebed; Gij, die zit aan de rechterhand van de Vader, ontferm U over ons.
Want Gij alleen zijt de Heilige.
Gij alleen de Heer.
Gij alleen de Allerhoogste: Jezus Christus, met de heilige Geest in de heerlijkheid van God de Vader. Amen.

Gloria

Gloria in excelsis Deo.
Et in terra pax hominibus bonae voluntatis.
Laudamus te.
Benedicimus te.
Adoramus te.
Glorificamus te.
Gratias agimus tibi propter magnam gloriam tuam.
Domine Deus, Rex caelestis, Deus Pater omnipotens.
Domine Fili unigenite Iesu Christe.
Domine Deus, Agnus Dei, Filius Patris.
Qui tollis peccata mundi, miserere nobis.
Qui tollis peccata mundi, suscipe deprecationem nostram.
Qui sedes ad dexteram Patris, miserere nobis.
Quoniam tu solus Sanctus.
Tu solus Dominus.
Tu solus Altissimus, Iesu Christe.
Cum Sancto Spiritu, in gloria Dei Patris. Amen.

Collectagebed

LITURGIE VAN HET WOORD

Eerste lezing

L.   Woord van de Heer.
A.   Wij danken God.

Antwoordspsalm

Tweede lezing

L.   Woord van de Heer.
A.   Wij danken God.

Alleluia

Maria met kind, Noord Nederland, Utrecht, ca. 1520

Evangelie

C/D. De Heer zij met u.

A. En met uw geest.

C/D. Uit het heilig evangelie van onze Heer Jezus Christus volgens ....

A. Lof zij U, Christus.

C/D. Woord van de Heer.

A. Wij danken God.

A. U komt de lof toe, U het gezang, U alle glorie, o Vader, o Zoon, o heilige Geest, in alle eeuwen der eeuwen.

Homilie

Geloofsbelijdenis

Ik geloof in God, de almachtige Vader, Schepper van hemel en aarde.

En in Jezus Christus, zijn enige Zoon, onze Heer,

die ontvangen is van de heilige Geest, geboren uit de maagd Maria,

die geleden heeft onder Pontius Pilatus,

is gekruisigd, gestorven en begraven,

die nedergedaald is ter helle,

de derde dag verrezen uit de doden,

die opgestegen is ten hemel,

zit aan de rechterhand van God, de almachtige Vader,

vandaar zal Hij komen oordelen de levenden en de doden.

Ik geloof in de heilige Geest; de heilige katholieke kerk;

de gemeenschap van de heiligen; de vergeving van de zonden;

de verrijzenis van het lichaam en het eeuwig leven. Amen.

Credo

Credo in unum Deum,

Patrem omnipotentem, factorem caeli et terrae,

visibilium omnium, et invisibilium.

Et in unum Dominum, Iesum Christum, Filium Dei unigenitum.

Et ex Patre natum ante omnia saecula.

Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero.

Genitum, non factum, consubstantialem Patri,

per quem omnia facta sunt.

Qui propter nos homines,

et propter nostram salutem descendit de caelis.

Et incarnatus est de Spiritu Sancto ex Maria Virgine, et homo factus est.

Crucifixus etiam pro nobis, sub Pontio Pilato passus, et sepultus est.

Et resurrexit tertia die, secundum Scripturas.

Et ascendit in caelum, sedet ad dexteram Patris.

Et iterum venturus est cum gloria, iudicare vivos et mortuos,

cuius regni non erit finis.

Et in Spiritum Sanctum, Dominum et vivificantem,
qui ex Patre Filioque procedit.

Qui cum Patre et Filio simul adoratur et conglorificatur,
qui locutus est per Prophetas.

Et unam sanctam catholicam et apostolicam Ecclesiam.

Confiteor unum baptisma in remissionem peccatorum.

Et expecto resurrectionem mortuorum. Et vitam venturi saeculi. Amen.

Voorbede

Heer, onze God, wij bidden U verhoor ons.

LITURGIE VAN DE EUCHARISTIE

De bereiding van de gaven

C. Gezegend zijt Gij God, Heer van al wat leeft.

Uit uw milde hand hebben wij het brood ontvangen.

Aan U dragen wij op de vrucht van de aarde,
het werk van onze handen.

Maak het voor ons tot brood van eeuwig leven.

A. Gezegend zijt Gij, God in alle eeuwen.

C. Water en wijn worden één. Gij deelt ons menszijn en neemt ons op in uw
goddelijk leven.

Gezegend zijt Gij God, Heer van al wat leeft. Uit uw milde hand hebben wij de beker
ontvangen.

Aan U dragen wij op de vrucht van de wijngaard, het werk van onze handen.

Maak het voor ons tot bron van eeuwig leven.

A. Gezegend zijt Gij, God in alle eeuwen.

Oproep tot gebed

C. Bidt, broeders en zusters, dat mijn en uw offer aanvaard kan worden door God, de
almachtige Vader.

A. Moge de Heer het offer uit uw handen aannemen, tot lof en eer van zijn Naam, tot
welzijn van ons en van heel zijn heilige kerk.

Gebed over de gaven

Het eucharistisch gebed

C. De Heer zij met u.

A. En met uw geest.

C. Verheft uw hart.

A. Wij zijn met ons hart bij de Heer.

C. Brengen wij dank aan de Heer, onze God.

A. Hij is onze dankbaarheid waardig.

Prefatie van Pasen I

U danken wij, Heer God, omwille van uw heerlijkheid, en om heil en genezing te vinden zullen wij uw Naam verkondigen, al onze dagen, maar vooral in deze tijd bezingen wij U. Want ons paaslam, Christus, is voor ons geslacht. Hij, die voor ons geworden is, het Lam dat wegdraagt de zonden der wereld. Onze dood is Hij gestorven, voorgoed heeft Hij de dood ontwapend en gedood; Hij is opgestaan ten leven en alles heeft Hij nieuw gemaakt. Vreugde om het paasfeest vervult ons, mensen die op aarde wonen; vreugde vervult de engelen in de hemel, de machten en krachten die U loven, die U dit lied toejuichen zonder einde:

Prefatie van de Heilige Maagd Maria I

Heilige Vader, machtige eeuwige God, om recht te doen aan uw heerlijkheid, om heil en genezing te vinden, zullen wij U danken, altijd en overal, en nu verheerlijken wij U bij de gedachtenis van de heilige Maagd Maria, die, overschaduwde door de heilige Geest; uw Woord ontvangen heeft en in haar schoot gedragen; zij heeft de luister van haar maagdelijkheid bewaard, het levenslicht heeft zij geschonken aan Hem die wordt genoemd "het licht der wereld", Jezus Christus onze Heer. Door wie de engelen, de machten en de krachten, eenstemmig van U spreken, huiverend U aanbidden, Koning in majesteit. Laat nu ook onze stemmen meeklinken in dit koor, wij smeken U - en dat ook onze hulde wordt gehoord als voor uw troon dit lied wordt aangeheven:

Prefatie van Hemelvaart I

Heilige Vader, almachtige eeuwige God, om recht te doen aan uw heerlijkheid, om heil en genezing te vinden zullen wij U danken, altijd en overal, door Christus onze Heer. Want de Heer Jezus, de Koning der glorie, de overwinnaar van zonde en dood, is tot verwondering van de engelen op deze dag naar het hoogste der hemelen gestegen, waar Hij zetelt als Middelaar tussen God en de mensen, als Rechter der wereld en Heer van alle machten. Hij is niet van onze zijde geweken, zwakke mensen heeft Hij hoop gegeven: Hij is ons Hoofd, wij vormen zijn lichaam. Waarheen Hij ons is voorgedaan zullen wij Hem eenmaal volgen. Vreugde om het paasfeest vervult ons, mensen die op de aarde wonen, vreugde vervult de engelen in de hemel, de machten en de krachten die U loven, die U dit lied toejuichen zonder einde:

Prefatie van Pinksteren

Heilige Vader, almachtige eeuwige God, om recht te doen aan uw heerlijkheid, om heil en genezing te vinden zullen wij U danken, altijd en overal. Aan hen die door de gemeenschap met uw Zoon uw kinderen zijn geworden, hebt Gij op deze dag de heilige Geest geschonken om het paasmysterie te voltooien. Hij was met uw kerk op het eerste pinksterfeest, alle volken heeft Hij de ware God doen kennen, alle talen heeft Hij een gemaakt in de belijdenis van hetzelfde geloof. Vreugde om het paasfeest vervult ons, mensen die op aarde wonen, vreugde vervult de engelen in de hemel, de machten en de krachten die U loven, die u dit lied toejuichen zonder einde:

Maria van een Pinkstervoorstelling, Zuid Nederland, laatste kwart 15e eeuw

Prefatie van Maria, Moeder van de Heer (Tweede Pinksterdag)

Heilige Vader, machtige eeuwige God, om recht te doen aan uw heerlijkheid, om heil en genezing te vinden zullen wij U danken, altijd en overal. Gij hebt in de moeder van uw Zoon grote dingen gedaan en nog altijd schenkt Gij ons door haar uw heil: want door uw eeuwig raadsbesluit vervult zij in de Kerk een moederlijke taak en deelt zij getrouw uw genade uit. Door haar woord spoort Gij ons aan, door haar voorbeeld brengt Gij ons tot de navolging van Christus, door haar gebed zijt Gij ons genadig. Daarom brengen wij U onze dank en met de koren van de engelen roemen wij uw grote daden en zingen U toe vol vreugde:

Sanctus

Heilig, heilig, heilig, de Heer, de God der hemelse machten! Vol zijn hemel en aarde van uw heerlijkheid.

Hosanna in den hoge. Gezegend Hij, die komt in de naam des Heren. Hosanna in den hoge.

Sanctus, sanctus, sanctus, Dominus Deus Sabaoth.

Pleni sunt caeli et terra gloria tua, Hosanna in excelsis

Benedictus qui venit in nomine Domini, Hosanna in excelsis.

Eucharistisch gebed II B

Ja, waarlijk heilig zijt Gij, Vader, Gij zijt de bron, uit U stroomt alle heiligheid. Stort uw Geest nu uit over deze gaven, zodat ze voor ons geheiligd worden tot Lichaam en Bloed van Jezus Christus, uw Zoon.

Toen Hij werd overgeleverd en vrijwillig zijn lijden aanvaardde, nam Hij brood in zijn handen, dankte U, brak het om het te verdelen onder zijn leerlingen en zei:

NEEMT EN EET HIERVAN, GIJ ALLEN, WANT DIT IS MIJN LICHAAM, DAT VOOR U GEGEVEN WORDT.

Na de maaltijd nam Hij ook de beker in zijn handen, dankte U opnieuw, reikte hem aan zijn leerlingen en sprak:

NEEMT DEZE BEKER EN DRINKT HIER ALLEN UIT, WANT DIT IS DE BEKER VAN HET NIEUWE, ALTIJDDURENDE VERBOND, DIT IS MIJN BLOED, DAT VOOR U EN ALLE MENSEN WORDT VERGOTEN TOT VERGEVING VAN DE ZONDEN. BLIJFT DIT DOEN OM MIJ TE GEDENKEN.

Verkondigen wij het mysterie van het geloof.

A. Heer Jezus, wij verkondigen uw dood en wij belijden tot Gij wederkeert, dat Gij verrezen zijt.

of:

A. Als wij dan eten van dit brood en drinken uit deze beker, verkondigen wij de dood des Heren totdat Hij komt.

Daarom gedenken wij, zoals Hij het heeft gewild, heilige Vader, dat uw Zoon is gestorven en verrezen en wij bieden U aan wat Hij ons heeft gegeven: dit Brood dat leven geeft en deze Beker die ons redde van de dood.

Wij danken U omdat Gij, sinds die dag, ons waardig hebt bevonden voor uw aanschijn te treden en U dit offer te bereiden. Wij hebben deel voortaan aan het Lichaam en Bloed van uw eerstgeboren Zoon, en vragen U met aandrang dat wij naar elkaar toegroeien door de kracht van uw heilige Geest.

Gedenk dan uw Kerk, Heer, over de hele aarde, voltooi uw liefde in onze gemeenschap rondom de bisschop van Rome, paus Franciscus, onze bisschop Gerardus en Robertus zijn hulpbisschop en allen die Gij tot uw dienst hebt geroepen.

Gedenk ook onze broeders en zusters die door de dood heen zijn gegaan en leven in de verwachting der verrijzenis. Gedenk alle mensen die gestorven zijn; neem hen op in uw barmhartigheid en laat hen treden in de luister van uw aanschijn.

Neem ook ons allen op in uw liefde, dan zullen wij, met de maagd Maria, de moeder van uw Zoon, met de heilige Jozef haar bruidegom, met zijn apostelen en met allen die op deze aarde leefden in uw welbehagen delen in uw eeuwig leven. Dan zal de lofzang die wij nu hebben aangeheven in dankbaar herdenken van uw geliefde Zoon aanhouden tot in uw heerlijkheid.

Door Hem en met Hem en in Hem zal uw naam geprezen zijn, Heer onze God, almachtige Vader, in de eenheid van de heilige Geest, hier en nu en tot in eeuwigheid.

A: Amen.

Eucharistisch gebed V

God, onze Vader, wij danken U met heel ons hart, want Gij hebt ons tot leven geroepen, Gij hebt ons bestemd voor het geluk in Jezus, uw Zoon, onze Heer. In Hem zien wij uw goedheid en uw wil om ons allen te redden. Hij is het verlossende woord, uw helpende hand. Nooit willen wij vergeten, hoe Hij één werd met ons in lijden en dood. Onze last maakte Hij tot de zijne, zijn trouw werd de onze. Blijvend zijn wij U dank verschuldigd om Hem.

God, onze Vader, wij vragen U: zend over dit brood en deze wijn de kracht van uw heilige Geest; dat zij voor ons het lichaam en bloed worden van uw veelgeliefde Zoon, Jezus Christus.

Toen het paasfeest op handen was kwam zijn uur. Hij had de zijnen in de wereld bemind; nu gaf Hij hun een bewijs van zijn liefde tot het uiterste toe.

In het bewustzijn dat Hij van U was uitgegaan en naar U terugkeerde, heeft Hij het brood in zijn handen genomen, en zijn ogen opgeslagen naar U, God, zijn almachtige Vader, de zegen uitgesproken, het brood gebroken aan zijn leerlingen gegeven met de woorden:

NEEMT EN EET HIERVAN, GIJ ALLEN,
WANT DIT IS MIJN LICHAAM DAT VOOR U GEGEVEN WORDT.

Zo nam Hij ook, toen zij gegeten hadden, de beker in zijn handen, Hij sprak de zegen en het dankgebed, reikte hem over aan zijn leerlingen en zei:

NEEMT DEZE BEKER EN DRINKT HIER ALLEN UIT, WANT DIT IS DE BEKER VAN HET NIEUWE, ALTIJDDURENDE VERBOND; DIT IS MIJN BLOED DAT VOOR U EN ALLE MENSEN WORDT VERGOTEN TOT VERGEVING VAN DE ZONDEN. BLIJFT DIT DOEN OM MIJ TE GEDENKEN.

Verkondigen wij het mysterie van het geloof.

A. Heer Jezus, wij verkondigen uw dood en wij belijden tot Gij wederkeert, dat Gij verrezen zijt.

of:

A. Als wij dan eten van dit brood en drinken uit deze beker, verkondigen wij de dood des Heren totdat Hij komt.

Trouw aan dit woord, Vader, gedenken wij Jezus Christus, uw Zoon, onze Heer: zijn overgave in lijden en dood, de overwinning van zijn verrijzenis en de glorie van zijn hemelvaart; wij bieden U deze gaven aan, het levende brood en de heilzame beker, terwijl wij vol vertrouwen uitzien naar zijn komst in heerlijkheid.

Zend nu, Vader, de Trooster en Helper in ons midden, uw heilige Geest. Wek de gezondheid van Jezus Christus in ons hart. Sterk ons vertrouwen, verruim onze liefde. Raak ons met het vuur van uw Geest en breng ons elkaar nabij.

Vrijmoedig in deze geest bidden wij U, Vader, voor uw heilige Kerk. Bescherm haar en leid haar; geef haar vrede en eenheid over de hele wereld. Geef wijsheid en kracht aan paus Franciscus, aan onze bisschop Gerardus en Robertus zijn hulpbisschop en aan allen die Gij als herders in uw Kerk hebt aangesteld.

Gedenk in uw goedheid ook degenen, die een bijzondere plaats innemen in ons hart, en vergeet niet hen, die door de dood van ons zijn heengegaan.

Samen met heel uw volk, met de Maagd Maria, de Moeder van de Heer, met de heilige Jozef haar bruidegom, met de apostelen, martelaren en al uw heiligen; samen ook met allen ter wereld, die op U hun vertrouwen hebben gesteld, vragen wij om uw barmhartigheid, erkennen wij uw grootheid en brengen wij U onze dank door Jezus, uw Zoon, onze Heer.

Staande Maria met kind en banderol, Zuid Nederland, ca. 1450

Door Hem en met Hem en in Hem zal uw Naam geprezen zijn, Heer, onze God, almachtige Vader, in de eenheid van de heilige Geest, hier en nu en tot in eeuwigheid.

A: Amen.

Eucharistisch gebed XII B

Hemelse Vader, met eerbied noemen wij uw naam. Altijd zijt Gij met ons op weg, en dichter dan wij durven dromen, zijt Gij bij ons wanneer uw Zoon ons samenbrengt rond deze tafel, waar wij uw liefde vieren met brood en beker. Zoals eens op de weg naar Emmaüs ontsluit Hij nu voor ons de Schrift en wij herkennen Hem bij het breken van het brood.

Daarom bidden wij, almachtige God: beadem met uw Geest dit Brood en deze wijn, zodat Jezus Christus in ons midden komt met de gaven van zijn Lichaam en zijn Bloed.

Want op de avond voor zijn lijden nam Hij onder de maaltijd brood en sprak tot U het dankgebed. Hij brak het brood en gaf het aan zijn leerlingen terwijl Hij zei:

NEEMT EN EET HIERVAN, GIJ ALLEN, WANT DIT IS MIJN LICHAAM, DAT VOOR U GEGEVEN WORDT.

Zo nam Hij ook de beker met wijn en sprak opnieuw het dankgebed. Hij gaf hem aan zijn leerlingen en sprak:

NEEMT DEZE BEKER EN DRINKT HIER ALLEN UIT, WANT DIT IS DE BEKER VAN HET NIEUWE, ALTIJDDURENDE VERBOND, DIT IS MIJN BLOED DAT VOOR U EN ALLE MENSEN WORDT VERGOTEN TOT VERGEVING VAN DE ZONDEN. BLIJFT DIT DOEN OM MIJ TE GEDENKEN.

Verkondigen wij het mysterie van het geloof.

A: Als wij dan eten van dit Brood en drinken uit deze Beker, verkondigen wij de dood des Heren totdat Hij komt.

of:

A: Heer Jezus. wij verkondigen uw dood en wij belijden tot Gij wederkeert, dat Gij verreezen zijt.

Oneindig goede Vader, wij vieren de gedachtenis van onze verzoening en wij verkondigen de liefde die Gij ons betoont. Uw Zoon is door het lijden en de dood gegaan, en, tot nieuw leven opgewekt, is Hij ingetreden in uw heerlijkheid.

Zie met genegenheid neer op dit offer en erken erin uw eigen Zoon die zijn leven heeft gegeven en zijn bloed vergoten opdat voor alle zoekers de weg naar U, Vader, geopend en begaanbaar zij.

Barmhartige God, laat de Geest van Jezus in ons wonen en vervul ons met uw liefde. Sterk ons door de gaven van zijn Lichaam en Bloed en maak nieuwe mensen van ons; dat wij op Jezus gelijken. Bescherm onze paus Franciscus en onze bisschop Gerardus en

Robertus zijn hulpbisschop, leer alle gelovigen van uw Kerk de tekenen van deze tijd te verstaan en maak hen trouw in de beleving van uw evangelie. Maak ons herbergzaam van hart voor alle mensen rondom ons; dat wij, delend in hun vragen en hun pijn, in hun vreugden en hun hoop, hen de weg aantonen die naar uw liefde leidt.

Erbarm U, Vader, over onze broeders en zusters die in de vrede van Christus naar U zijn teruggekeerd, en over alle gestorvenen waarvan Gij alleen het geloof hebt gekend. Breng hen tot het licht van de verrijzenis. En als ook onze weg ten einde loopt, neem ons dan op in uw huis, waar plaats is voor velen. Schenk ons de vervulling van onze levenslange hoop; overvloedig leven in uw heerlijkheid.

Laat ons toe in de gemeenschap van uw heiligen; dat wij met Maria, de maagd en moeder Gods, met de heilige Jozef haar bruidegom, met uw apostelen en martelaren, en al de anderen die U genegen zijn, dankbaar uw Naam aanbidden en U prijzen door Jezus Christus onze Heer.

Door Hem en met Hem en in Hem zal uw naam geprezen zijn, Heer onze God, almachtige Vader, in de eenheid van de heilige Geest, hier en nu en tot in eeuwigheid.

A: Amen.

Onze Vader

C. Laten wij bidden tot God, onze Vader, met de woorden die Jezus ons gegeven heeft:
A. Onze Vader, die in de hemel zijt; uw naam worde geheiligd; uw rijk kome; uw wil geschiede op aarde zoals in de hemel. Geef ons heden ons dagelijks brood; en vergeef ons onze schulden, zoals ook wij vergeven aan onze schuldenaren; en breng ons niet in beproeving; maar verlos ons van het kwade.

Of:

Pater noster, qui es in caelis, sanctificetur nomen tuum; adveniat regnum tuum, fiat voluntas tua, sicut in caelo, et in terra. Panem nostrum cotidianum da nobis hodie; et dimitte nobis debita nostra, sicut et nos dimittimus debitoribus nostris; et ne nos inducas in tentationem; sed libera nos a malo.

C. Verlos ons, Heer, van alle kwaad, geef vrede in onze dagen, dat wij, gesteund door uw barmhartigheid, vrij mogen zijn van zonde, en beveiligd tegen alle onrust. Hoopvol wachtend op de komst van Jezus, Messias, uw Zoon.

A. Want van U is het koninkrijk en de kracht en de heerlijkheid in eeuwigheid. Amen.

Vredewens

C. Heer Jezus Christus, Gij hebt aan uw apostelen gezegd: 'Vrede laat Ik u; mijn vrede geef Ik u'; let niet op onze zonden maar op het geloof van uw kerk; vervul uw belofte: geef vrede in uw naam en maak ons één. Gij, die leeft in eeuwigheid.

A. Amen.

C. De vrede des Heren zij altijd met u.

- A. En met uw geest.
P/D. Wenst elkaar de vrede.

Lam Gods

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, ontferm U over ons.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, ontferm U over ons.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, geef ons de vrede.

Of:

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, dona nobis pacem.

Communie

C. Zalig zij die genodigd zijn aan de maaltijd des Heren.

Zie het Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld.

A. Heer, ik ben niet waardig, dat Gij tot mij komt, maar spréék en ik zal gezond worden.

Gebed na de communie

SLOTTRITUS

C. De Heer zij met u.

A. En met uw geest.

C. Zegene u de almachtige God, Vader, Zoon en heilige Geest.

A. Amen.

C/D. Gaat nu allen heen in vrede.

A. Wij danken God.

Bisschoppelijke zegen

B. Dominus vobiscum.

De Heer zij met U.

A. Et cum spiritu tuo.

En met uw geest.

B. Sit nomen Domini benedictum.

De Naam des Heren zij gezegend.

A. Ex hoc nunc et usque in saeculum.

Van nu af tot in eeuwigheid.

B. Adiutorium nostrum
in nomine Domini.

Onze hulp is in de Naam des Heren.

A. Qui fecit caelum et terram.

Die hemel en aarde gemaakt heeft.

B. Benedicat vos omnipotens Deus,
Pater et Filius et Spiritus Sanctus.

Zegene u de almachtige God,
Vader, Zoon en heilige Geest.

A. Amen.

Amen.

D. Ite missa est.

Gaat dan allen heen in vrede.

A. Deo gratias.

Wij danken God.

Staande Maria met Kind met duif, Noordoost Frankrijk, tweede kwart 15e eeuw

LIEDEREN

Lied van de Zoete Lieve Vrouw van Den Bosch

Lieve Vrouwe, hoor gunstig
onze smekingen aan.
O, gij kunt op dit feesttij
toch de beden niet versmaen
van de honderden kind'ren
uit de stad, u zo waard
die gij, moeder, vol eerbied
om uw troon ziet geschaard.

Sla uw ogen, o liefste
goedertierenste vrouw
op uw kind'ren, zij bleven
u, o moeder getrouw.
Het geloof hunner vaad'ren
hielden z'altoos in eer;
voor uw wonderbeeld
knielden zij vertrouwvol terneer.

O Maria, o zoetste,
o beminn'lijkste maagd,
o gij moeder, wie nimmer
tevergeefs wordt gevraagd.
Wees een schutsvrouw den bisschop
die uw kind'ren geleidt,
die talenten en krachten
aan uw eer heeft gewijd.

O Maria, o zoete
Lieve Vrouw dezer stad,
gij waart altoos haar glorie
en haar dierbaarste schat.
Geef dat z'immer beware
het aloude geloof,
ach gedoog niet, o moeder,
dat men 't ooit haar ontroov'.

Wees Gegroet, Maria

Refrein:

Wees gegroet Maria, dank dat u er bent,

Met uw milde glimlach, kostbaar
Godsgeschenk

Levend tussen hoop en onmacht,
Soms ook met een stille pijn,
Komen wij graag bij u bidden,
Zomaar even bij u zijn.

Onze zorgen, onze vragen
Leggen wij hier bij u neer.
In uw ogen straalt Gods liefde,
Daarom komen wij steeds weer.

Sieraad van Den Bosch, Maria,
Moeder, trouwe hartsvriendin,
Houdt uw schutsmantel wijd open,
Veilig schuilen wij daarin.

Bloemen en een zee van lichtjes
Bieden wij van harte aan.
Sterke vrouw, glanzende parel,
Moeder blijf met ons begaan.

t. L. Nabbe, m. M. Dijker

Gebenedijd zijt gij

Gebenedijd zijt gij.
En onder alle vrouwen,
't zij wie of waar dat zij,
eerbiedig aan te schouwen,
gebenedijd zijt gij.
O moedermaagd,
die Jezus draagt,
eerbiedig aan te schouwen,
gebenedijd zijt gij.

Gebenedijd zijt gij.
Voor eeuwen uitverkoren,
gij moeder ook van mij,
daar God is uit geboren,
gebenedijd zijt gij.
O moedermaagd,
die Jezus draagt,

daar God is uit geboren,
gebenedijd zijt gij.

Gebenedijd zijt gij.
De dood komt aangedreven,
o moeder, maak ons blij,
na dit in 't ander leven,
gebenedijd zijt gij.
O moedermaagd,
die Jezus draagt,
na dit in 't ander leven,
gebenedijd zijt gij.

Regina caeli

Regina caeli laetare, alleluia.
Quia quem meruisti portare, alleluia.
Resurrexit, sicut dixit, alleluia.
Ora pro nobis Deum, alleluia.

Koningin des hemels,
verheug u, alleluia!
Omdat Hij, die gij waardig geweest zijt
te dragen, alleluia!
Verrezen is, zoals Hij gezegd heeft,
alleluia!
Bid God voor ons, alleluia!

Salve regina

Salve regina, mater misericordiae,
vita, dulcedo, et spes nostra, salve.
Ad te clamamus, exsules filii Hevae.
Ad te suspiramus, gementes et flentes,
in hac lacrimarum valle.
Eia ergo, advocata nostra,
illos tuos misericordes oculos,
ad nos converte.
Et Jesum, benedictum fructum ventris tui,
nobis post hoc exsilium ostende.
O clemens, o pia, o dulcis, virgo Maria.

Wees gegroet, Koningin,
Moeder van barmhartigheid;
ons leven, onze vreugde en onze hoop,

wees gegroet.
Tot u roepen wij, ballingen,
kinderen van Eva;
tot u smeken wij,
zuchtend en wenend in dit dal van
tranen.
Daarom dan, onze Voorspreekster,
sla op ons uw barmhartige ogen;
en toon ons, na deze ballingschap,
Jezus, de gezegende vrucht van uw
schoot.
O goedertieren, o liefdevolle,
o zoete Maagd Maria.

Wij groeten U, o Koningin

Wij groeten U, o Koningin, o Maria:
u Moeder vol van teed're min, o Maria:

Refrein:

Groet haar, o cherubijn; prijs haar, o
serafijn,
prijs met ons uw Koningin: salve, salve,
salve, Regina.

O Moeder van barmhartigheid, o Maria:
en troost in alle bitterheid, o Maria:

Refrein

Ons leven, zoetheid, hoop en vreugd, o
Maria:
leid gij ons op de weg der deugd, o Maria:
Refrein

Toon ons in 't uur van onze dood, o Maria:
de zoete vrucht van uwe schoot, o Maria:
Refrein

Ave Maria

Refrein: Ave maria, wij roepen tot U,
Moeder vol genade, de heer is met U

Moeder Maria, neem ons bij de hand,
En toon ons de weg die leidt naar 't

vaderland.

Refrein

Leer ons gelovig Gods woord te verstaan
dat wij zoals U verheugd Zijn wegen gaan.

Refrein

Gij, hoop der mensen, laat ons niet alleen.
Wees met Uw gebeden altijd om ons
heen.

Refrein

Troost der bedroefden, troost die God
geeft,
leer ons steeds te zoeken naar de God die
leeft.

Refrein

Wees ons een voorbeeld, sterk in het
geloof.

Leer ons te vertrouwen op wat God
belooft.

Refrein

Tekst: P. Scheid Muziek: M. Wittal

God groet u, zuiv're bloeme

God groet u, zuiv're bloeme, Maria,
maged fijn.

Gedooft dat ik u roeme: lof moet u
altijd zijn.

Als gij niet waart geboren, o reine
maged vrij,
wij waren allen verloren; aan u
beveel ik mij.

Maria, lelie reine, gij zijt mijn toeverlaat,
gelijk een klaar fonteyne, die nimmer
stille staat.

Zo geeft gij ons genade, uw dienaars
staat gij bij.

Ach sta mij ook in stade; aan u
beveel ik mij.

O roze zonder doren, o violette zoet,
o bloeme blauw in het koren, neem
mij in uw behoed.

Vol liefde en gestadig, ootmoedig zo
zijt gij,
och wees mij toch genadig, aan u
beveel ik mij.

Met recht zijt gij verheven al boven
d'eng'lenschaar.

Al ben ik hier gebleven, mijn hart is
bij u daar.

Och wil mij toch geleiden, sta gij mij
altoos bij,
en wil van mij niet scheiden, aan u
beveel ik mij.

Het lied van de heilige Geest

De Geest des Heren heeft een nieuw
begin gemaakt,
in al wat groeit en leeft, zijn adem uitge-
zaaid.

De Geest van God bezielt die koud zijn en
versteend,
herbouwt wat is vernield, maakt één wat
is verdeeld.

Wij zijn in Hem gedooft, Hij zalft ons met
zijn vuur.

Hij is een bron van hoop in alle dorst en
duur.

Wie weet vanwaar Hij komt, wie wordt zijn
licht gewaar?

Hij opent ons de mond en schenkt ons
aan elkaar.

De Geest die ons bewoont, verzucht en
smeekt naar God,

dat Hij ons in de Zoon doet opstaan uit de
dood.

Opdat ons leven nooit in weer en wind
bezwijkt,

kom Schepper Geest, voltooi wat Gij
begonnen zijt.

Tekst: H. Oosterhuis Muziek: B. Huijbers

Maria met kind, Frankrijk, eind 14e eeuw

Het lied van vandaag en morgen

V: Wat altijd is geweest, het waaien van de geest, gebeurt aan ons vandaag.

A: Dat vuur van het begin wij ademen het in, Gods woord dat antwoord vraagt.

V: Die in de stilte sprak, het noodlot onderbrak en nieuwe wegen baande,

A: Hij is nog niet verstomd, Hij zwaait ons toe en komt en zegt Ik ben uw Vader.

V: Het meeste gaat voorbij maar meer en meer wordt Hij de toekomst die ons wacht.

A: Bij Hem is geen verraad, Hij zelf heeft ons gemaakt, zijn oog is in ons hart.

V: Wij leven zijn bestaan, zijn ongekende naam aanschouwen wij van verre.

A: Zijn zwijgen is van goud zijn woord is ons behoud in leven en in sterven.

V: Als alles is volbracht zal Hij voor ons een stad van brood en spelen zijn.

A: De stok die ons regeert, de dood zal zijn gekeerd, wij zullen mensen zijn.

V: Hij geeft een nieuw gezicht aan duisternis en licht aan alles wat wij deden.

A: Hij maakt zijn woorden waar, wij spreken met elkaar een taal van hoop en vrede.

Tekst: H. Oosterhuis Muziek: B. Huijbers

Wij groeten U (melodie Wie als een God wil leven)

V: Wij groeten U, o wees gegroet Maria.

A: Wij groeten U, o wees gegroet Maria.

V: De Allerhoogste is met U, in U is Gods genade,

A: in U is Gods genade.

V: U bent gezegend, meer dan alle vrouwen.

A: U bent gezegend, meer dan alle vrouwen.

V: Gezegend is uw Jezuskind, de Zoon van God de Vader,

A: De Zoon van God de Vader.

V: Bid voor ons zondaars, Moeder Gods Maria.

A: Bid voor ons zondaars, Moeder Gods Maria.

V: Om zegen in ons aards bestaan en als wij moeten sterven,

A: En als wij moeten sterven.

PSALMEN

Psalm 33

Refrein: Uw genade, Heer, zij over ons, gelijk wij U hoopvol verbeiden.

Volstrekt is het woord van de Heer, heel zijn handelen voltrekt zich in waarheid. Hem behaagt de orde des rechts, zijn genade vervult heel de aarde. Door zijn woord zijn de hemelen gemaakt, door zijn ademtocht heel zijn heir; immers Hij sprak en het was, Hij gebod en het stond.

Refrein

Gelukkig is 's Heren volk, het Godsvolk, de stam die als zijn erfdeel Hij koos. De Heer ziet uit de hemelen neder, heeft elk menskind in het oog.

Refrein

Ons hart wacht de komst van de Heer, "onze hulp en ons schied dat is Hij!" Onze diepste vreugd rust in Hem, ons vertrouwen in zijn naam hoog heilig.

Refrein

Psalm 47

Refrein: God voer omhoog bij gejuich als bazuinen.

Alle gij volken, klapt in de handen, schalle voor God de klaroen van uw jubel. Waarlijk, geducht is de Heer, de Allerhoogste, koning grootmachtig, het aardrijk beheersend.

Refrein

God voer omhoog bij gejuich als bazuinen; Hij, Hij de Heer, bij de stoot op de ramshoorn. Zingt God ter ere uw loflied bij harpslag, zingt onze koning bij harpslag uw psalmen.

Refrein

Hij is de koning beheersend het aardrijk; zingt God ter ere uw welgevoegd harplied. God is gebieder beheersend de volken, God zet zich neder ten zetel hoogheilig.

Refrein

Psalm 96 I

Refrein: Zingt en speelt voor de Heer van ganser harte, zegt voor alles dank aan God, Zingt en speelt voor de Heer van ganser harte, zegt voor alles dank aan God

Zingt nu de Heer een nieuw lied, een nieuw lied,
Zingt de Heer aarde alom;
Zingt de Heer, zegent zijn naam,
Dag op dag verkondigt zijn heil

Refrein

Eert de Heer om zijn heerlijke naam,
Draagt dan uw gaven, uw gaven hem aan,
Komt in zijn hoven, zijn hoven getreden,
Buigt plechtig getooid voor de Heer

Refrein

Psalm 98

Refrein: Alle einden der aarde aanschouwen het heil van Hem, onze God. Zingt voor de Heer een nieuw lied,

want wonderen heeft Hij gedaan;
trionf heeft zijn hand Hem gebracht,
overwinning zijn heilige arm.

Refrein

De Heer openbaarde zijn heil;
Hij heeft voor de ogen der volken onthuld
zijn gerechtigheid;
zijn goedheid, zijn trouw, bleef Hij jegens
het huis Israël indachtig.

Refrein

Juich, aarde alom, voor de Heer,
juich, aarde alom, voor de Heer,
zet de zang in, speelt op de snaren,
juich, aarde alom, voor de Heer.

Refrein

Psalm 103-II

Refrein: Barmhartige Heer, genadige God.

Ja, wat de hemel is voor de aarde,
dat is zijn liefde voor hen die geloven.

Refrein

Zover als het oosten van het westen
vandaan is,
zover van ons af werpt Hij al onze zonden.

Refrein

Hij kent ons toch,
Hij is niet vergeten dat wij gemaakt zijn
uit het stof van de aarde.

Refrein

Mensen, hun dagen zijn als het gras,
zij bloeien als bloemen in het open veld;

dan waait de wind en zij zijn verdwenen.

Refrein

Maar duren zal de liefde van God
voor allen die zijn verbond bewaren,
zijn woord behartigen en het volbrengen

Refrein

Psalm 104 Zegen ons met het licht van uw ogen

Koor: Zegen ons met het licht van uw
ogen, Heer onze God.

Refrein: Zegen ons met het licht van uw
ogen.

Koor: Mijn Heer en mijn God, Gij zijt groot
en geweldig, bekleed met luister en
majesteit.

Refrein

Koor: Gij hebt de aarde vast gegrond en
tot in eeuwigheid wankelt zij niet.

Refrein

Koor: Gij zijt de Schepper van maan en
tijd,
van zon en van zonsondergang.

Refrein

Koor: Uit zoveel dingen spreekt uw wijs-
heid,
uw scheppingskracht vervult onze aarde.

Refrein

Koor: Alles wacht op U vol hoop,
alle levenden vragen U om voedsel, Heer,
onze God.

Allen: Zegen ons met het licht van uw ogen,
Heer, onze God.

Psalm 122-I

Refrein: Hoe verblijd was ik toen zij mij zeiden:

wij gaan op naar het huis van de Heer.

Hoe verblijd was ik toen zij mij zeiden:

wij gaan op naar het huis van de Heer. Zo staan dan nu onze voeten in uw poorten, Jeruzalem.

Refrein

Jeruzalem, gij, gebouwd als een stad tot hechte eenheid gevoegd. Het is dáárheen dat opgaan de stammen, de stammen van Hem, van de Heer.

Refrein

Voorschrift voor Israël dit, dat zij loven de naam van de Heer. Daar zij ook de zetels gezetten gerichte, de zetels van Davids huis.

Refrein

Om mijn broeders en om wie mij na zijn laat mij spreken: Vrede over u! Om het huis van de Heer onze God vraag ik dat gij gezegend moogt zijn.

Refrein

OVERIGE DIENSTEN IN DE MEIMAAND

Eucharistievieringen: maandag t/m zaterdag om 08.30 en 12.30 uur

Rozenkransgebed: maandag t/m vrijdag om 12.00 uur en zaterdag om 9.00 uur

MARIAVIERINGEN DOOR HET JAAR

1 januari	Heilige Maria, Moeder van God
2 februari	Maria Lichtmis of Opdracht van Jezus in de Tempel
25 maart	Maria Boodschap of Aankondiging van de Heer
2e Pinksterdag	Maria, Moeder van de Kerk
7 juli	Maria, Zoete Moeder van Den Bosch
15 augustus	Maria Tenhemelopneming
8 september	Maria Geboorte
7 oktober	Onze Lieve Vrouw van de Rozenkrans
8 december	Onbevleete Ontvangenis van de Heilige Maagd Maria

BROEDERSCHAP VAN ONZE LIEVE VROUW VAN DEN BOSCH

Het beeld van de Zoete Lieve Vrouw (gemaakt rond 1380) wordt al heel lang vereerd in de Kathedrale Basiliek van de Sint Jan.

De Broederschap van Onze Lieve Vrouw van Den Bosch, opgericht in 1837, heeft als doel **de verering van Maria te bevorderen en zorg te dragen voor het onderhoud van de Mariakapel en het beeld van de Zoete Moeder.**

De Broederschap bestaat uit 12 mannen en vrouwen die met name in de meimaand, onbezoldigd en onder leiding van de Plebaan, een groot aantal activiteiten ontplooiën om deze doelen te bereiken.

Dankzij bijdragen van begunstigers kunnen de Broeders en Zusters van De Broederschap

zorgdragen voor het beeld en de kapel, zij

- zijn verantwoordelijk voor de verzorging van de bloemen die gedurende het hele jaar bij Maria geplaatst worden.
- regelen en financieren onderzoek naar de staat van het beeld en eventuele restauratie werkzaamheden om het beeld voor toekomstige generaties te behouden.
- gaven opdracht voor het vervaardigen van een replica om de kosten voor onderzoek en restauratiewerkzaamheden te kunnen financieren.
- zijn verantwoordelijk voor het onderhoud van de mantels die Maria draagt.

extra actief zijn in de meimaand, zij

- participeren actief bij alle eucharistievieringen in de meimaand en bij mariale vieringen door het jaar heen.
- stellen in overleg met de plebaan de inhoud van het meimaandboekje samen, zijn verantwoordelijk voor de vormgeving en financieren de productie van deze uitgave.
- zorgen ervoor dat bij de eucharistievieringen in de meimaand waar mogelijk een koor en ten minste 1 gildegezelschap aanwezig is.
- organiseren op zondag 12 mei een speciale bidtocht door het centrum van de stad.
- nodigen diverse vormselgroepen uit de regio uit en betrekken deze bij de vieringen.
- benaderen verzorgingshuizen in 's-Hertogenbosch met de uitnodiging een viering op maandag na de bidtocht bij te wonen.
- nodigen parochies rondom 's-Hertogenbosch uit om op bedevaart te komen naar de Sint Jan.

informatie verspreiden over de activiteiten en contacten met hun relaties onderhouden, zij

- organiseren tweejaarlijks een ledendag waarop begunstigers en leden op informele wijze nader kennismaken met elkaar en er lezingen plaatsvinden.
- onderhouden een website (www.zoetelievevrouw.nl) en een Facebookpagina waarop het laatste nieuws over de activiteiten van de Broederschap en veel informatie over het beeld en de verering van De Zoete Moeder te vinden zijn.
- staan in contact met een netwerk van andere Broedersschappen in binnen- en buitenland die elkaars activiteiten en bijzondere vieringen bijwonen.

BROEDERSCHAP VAN ONZE LIEVE VROUW VAN DEN BOSCH

Enkele feiten over De Broederschap

Oprichtingsdatum:	2 november 1837
Kerkelijke goedkeuring:	6 oktober 1836
Huidige mantel van Maria:	ontwerp van Janpeter Muilwijk productie: stof mantel: Textielmuseum Tilburg; borduurwerk door 12 dames-vrijwilligsters; pasvorm e.d. atelier Addy van den Krommenacker
Broeders en zusters:	12
Begunstigers:	Ongeveer 800
Oplage meimaandboekje:	7.500 exemplaren

Wilt u De Broederschap steunen om het beeld van de Zoete Moeder en al deze mooie tradities in stand te houden?

Wilt u lid worden van de Broederschap van Onze Lieve Vrouw van Den Bosch dan kunt u naar onze website <https://www.zoetelievevrouw.nl> of een e-mail sturen naar leden@zoetelievevrouw.nl. Via de website kunt u ons ook machtigen uw jaarlijkse donatie via een automatische incasso te voldoen.

Donaties zijn ook altijd welkom bankrekeningnummer NL61 INGB0002304903 ten name van Broederschap O.L.V. van Den Bosch.

Hartelijk dank!

ANTWOORDKAART

Ik meld me aan als begunstiger van De Broederschap van Onze Lieve Vrouw van Den Bosch

M/V: _____ Voorletters: _____ Tussenvoegsel: _____

Achternaam: _____

Adres: _____

Postcode _____ Plaats: _____

E-mailadres: _____

Stuur de kaart op naar: Ledenadministratie van De Broederschap van Onze Lieve Vrouw van Den Bosch, Choorstraat 1, 5211 KZ 's-Hertogenbosch. U krijgt van ons een uitnodiging voor betaling.

Postzegel
plakken

Ledenadministratie van de Broederschap
van Onze Lieve Vrouw van Den Bosch
Choorstraat 1
5211 KZ 's-Hertogenbosch